

[Guldberg.]

allierede, og at grundlaget for, at vi i dag lever i et dansk liberalt samfund, hvor der er politisk frihed og ytringsfrihed, og ikke tilhører et lukket kommunistisk samfund, er, at USA engagerede sig i en krig for at sikre Vesteuropa. Vesteuropa har frihed og folkestyre. Vores frihed og folkestyre hviler på tillid til USA. Tillid kan kun være gensidig, det bør både statsministeren og udenrigsministeren tænke på, når de fremsætter udtalelser på et tidspunkt, hvor USA har problemer.

De 9 EF-landes udenrigsministre drøftede på deres møde i Dublin, hvordan de skulle stille sig over for USA under den konsultation, som er en følge af aftalerne mellem EF og USA, og som bør finde sted ved sådanne lejligheder. De enedes om ikke at give hver sin fortolkning af deres svar, men udtalte deres sympati og forståelse for den amerikanske situation og deres vilje til at hjælpe Washington på enhver rimelig og passende måde. Den danske udenrigsminister holdt ikke sin aftale, men foretrak at udtrykke sin tilfredshed med, at et amerikansk ønske om en solidaritetserklæring ikke blev imødekommet. Hverken tidspunktet for en sådan udtalelse eller indholdet var passende.

I redegørelsen vender udenrigsministeren sig mod kredse, som benytter den seneste udvikling til at sætte spørgsmålstegn ved USAs troværdighed som allieret, og siger, at regeringens tillid til USAs evne og vilje til at overholde sine forpligtelser over for Europa er usvækket. Tillid er gensidig. Kan man være lige så overbevist om, at USA føler, at Europa erkender det? Jeg går ud fra, at det var det, de 9 udenrigsministre ville give udtryk for ved deres møde i Dublin, og jeg går ud fra, at den danske udenrigsminister ikke havde et særstandpunkt.

I slutningen af redegørelsen beklager udenrigsministeren, at han har fået afslag på en ansøgning om et lån til Nordvietnam. Ansøgningen er fremsat på et højt udiplomatisk tidspunkt. Et gennem krigen forenet Vietnam kan vælge forskellige kurser, det kan også vælge en åben kurs. Før vi tager stilling til den fremtidige form for humanitær hjælp eller udviklingshjælp, må vi vide, hvad der sker, og om jerntæppet går ned. Det skulle glæde os, hvis det ikke blev tilfældet.

Arentoft (FP):

I dag skal det danske folketing drøfte situationen i Indokina. Udenrigsministeren har udarbejdet en lang redegørelse, som blev forelagt tinget den 24. april. Partiernes ordførere har udarbejdet indlæg, og derefter kommer selve debatten. Der er derfor allerede brugt og vil blive brugt mange gode kræfter på at diskutere dette emne, som netop i disse dage optager sindene i hele verden. Gennem tv og aviser får vi dagligt bragt de mest uhyggelige scener på nært hold. Men vi må erkende, at vor indflydelse på de vanvittige forhold er yderst ringe.

Jeg har sagt det i de to foregående udenrigspolitiske debatter, at Danmark er et lille land med en begrænset indflydelse, og vi skal ikke prøve at fungere som den store moralist over for verdens øvrige nationer. Vi må først og fremmest få fejtet for vor egen dør og få orden i vore egne forhold. Jeg siger dette med risiko for at blive angrebet af udenrigsministeren — som det i øvrigt skete i sidste uge ved behandlingen af fremskridtspartiets forslag om dansk deltagelse i udenlandske delegationer — for, at fremskridtspartiet ikke interesserer sig for udenrigspolitik. Det gør vi i høj grad, for vi erkender, at vi er en del af denne verden, og at vi er afhængige af andre nationer, men derfra og så til at tro, at vi har nogen væsentlig indflydelse på, hvad der foregår overalt på jordkloden, er der et meget, meget langt spring.

Vi vil så gerne hjælpe overalt, og i vor udenlandspolitik er fremskridtspartiet jo heller ikke enig med mange her i tinget. Nu sidst det meget omtalte lån til Nordvietnam. Udenrigsministeren siger i sin redegørelse:

„Den beslutning, som et flertal i finansudvalget traf i går om at gå imod et lån på 150 mill. kr. til genopbygning i Nordvietnam, må beklages. Beslutningen er udtryk for en politisering af et langsigtet humanitært genopbygningsprogram og rører derfor ved et væsentligt princip for dansk bistandsydelse.“

Det væsentlige princip for dansk bistandsydelse er netop blevet afsløret i de sidste dage, hvor der som argument for dette låns ydelse er blevet fremført, at nu går 500 mand hos F. L. Smidth — ja, i de sidste dage er tallet endog steget til 700 — glip af det arbejde. Er vi ikke pragtfulde?